

Nov uspeh harmonikarskega orkestra

Pred kratkim se je naš orkester vrnil s tekmovalja v Avstriji z novim odličjem. Zadnje čase je postala udeležba na tekmovalnih skoraj nemogoča. Kljub temu je našemu ansamblu s pomočjo Zveze kulturnih organizacij Ljubljana-Moste-Polje in nekaterih delovnih organizacij uspelo udeležiti se 3. mednarodnega festivala harmonikarskih orkestrorov, ki je bil od 4. do 7. maja v Innsbrucku. Tam se je zbralo 280 harmonikarskih orkestrorov in skupin iz 16 dežel; približno 7500 aktivnih udeležencev tekmovalja.

Po zahtevnosti vnaprej določenih tekmovalnih skladb so bili orkestri razvrščeni v štiri težavnostne stopnje, vsaka pa se je delila že na juniorje in seniorje. Naš ansambel pod vodstvom svojega dolgoletnega vodje Srečka Piškurja, je v najzahtevnejši kategoriji (umetniška stopnja) dosegel najvišjo oceno (hervorragend). V tej skupini je nastopalo 39 orkestrorov, večinoma iz Nemčije in Avstrije, pa tudi iz Velike Britanije, Španije, Švice, Danske in Bolgarije. Ta uspeh je toliko večji, ker so bili tekmečki veliki orkestri z najboljšimi enotnimi instrumenti.

Naš orkester je v svoji kategoriji nastopil zadnji in doživel navdušen aplavz, ki ga kar ni hotelo biti konec. Dobili smo tudi ponudbi najboljšega avstrijskega in nemškega orkestra za izmenjalni koncert, dirigenta pa so intervjuvali za radio Dortmund.

V to zmagoslavje pa je kanila tudi grenka kaplja. Ker smo imeli premalo denarja, ki je komaj doščal za najskromnejši prevoz in bivanje, nismo mogli nabaviti niti video posnetka svojega nastopa. Bil je predrag. Tako so udeležencem ostali samo lepi spomini.

V to zmagoslavje pa je kanila tudi grenka kaplja. Ker smo imeli premalo denarja, ki je komaj doščal za najskromnejši prevoz in bivanje, nismo mogli nabaviti niti video posnetka svojega nastopa. Bil je predrag. Tako so udeležencem ostali samo lepi spomini.

● V počastitev občinskega praznika

V Jelovškem likovnem salonu Kulturnega doma Španski borci so 24. aprila odprli razstavo močanskih likovnih ustvarjalcev in likovnikov pobratenih občin Bileče in Plužin, ki jo je pripravila zveza kulturnih organizacij naše občine. Sodelovali so: Skender Bajrovič, Jože Centa, Silva Devetak, Marjan Hrvojevič, Danilo Jakovčič, Ciril Jerič, Željko Karakaš, Brane Kokolj (na sliki), Samo Kovač, Jože Lašič, Janez Ošaben, Vladimir Pertot, Matjaž Rolih, Peter Selan, Marjan Smrtnik, Jože Trpin, Boris Trtnik, Milka Turk, Lado Ulčakar, Izidor Urbančič, Aladar Zahariaš in Klavdij Zornik. (Foto: D. J.)

Harmonikarski orkester v Domu Ob sotočju

V preteklih letih smo stanovniki Doma večkrat za proslave in praznovanja sami pripravili ves ali vsaj del programa. Letos tega iz objektivnih razlogov nismo mogli.

Naši delavni terapevti, ki skrbita tudi za kulturno življenje v Domu, sta zato morali poiskati druge možnosti. To pa ni bilo preprosto, ker ni na razpolago denarja za plačilo nastopajočim, damo lahko le skromno pogostitev – sok ali malo vina in kekse.

Kljub težavam pa smo imeli proslavo z dobrim programom in to po zaslugi glasbene šole Moste in osnovne šole družine Kefer iz Hrušice. Glasbena šola ima odlični harmonikarski orkester, ki ga vodi dirigentka Majda Hudelja. Direktorica šole je ljubezljivo ustregla naši prošnji, čeprav je imel orkester že več dogovorov za nastope.

K nam je prišel v sredo ob 9.15. Kako smo se ga razveselili! In to upravičeno! Ko so zaigrali, je bilo, kot da poslušamo koncert na orglah. Kako močni fortissimi in mehki pianissimi! Nimam besed, da bi dovolj pohvalila nastopajoče mlade talente. Zelo muzikalen solist je zaigral venček lepih slovenskih pesmi. Vse zaigrane skladbe so bile za proslavo primerno izbrane. Škoda, da je orkester moral tako hitro spet drugam!

V drugem delu sporeda je nastopil zbor osnovne šole družine Kefer iz Hrušice. Vodila ga je zborovodkinja Rezka Černe. Prisrčno so zapeli pesmice za mamo in nekaj slovenskih narodnih. Vselje je bilo poslušati in gledati te male osnovnošolke, kako zavzeto sledijo svoji voditeljici. Dobro zveneli mali zbor je navdušil vse babice in dedke. Nagradili smo jih z burnim ploskanjem.

Za uvod v proslavo letos ni bilo slavnostnega obsežnega govora. Proslavo je pričela deklica iz osnovne šole. V svojem kratkem nagovoru je povedala o pomenu ustanovitve Osvobodilne fronte, ki je med vojno vodila borbo za osvoboditev in obstoj slovenskega naroda, zato je 27. april pomemben dan v zgodovini našega naroda.

Praznovanje 1. maja ni naša posebnost, temveč ta mednarodni delavski praznik praznuje mnogo dežel po svetu. Po svoje ga je delavstvo praznovalo pred vojno, večji obseg so dobile proslave po vojni. Bojci rodovi pa bodo morali spet najti svojo pot, da bodo delu priborili pravo veljavo in spoštovanje.

Naj živita 27. april in 1. maj! Tako smo stanovniki Doma Ob sotočju počastili oba pomembna praznika. **MARIJA DELKIN**

Linorezi v avli Doma občanov v Novih Fužinah

Že nekaj let si lahko v avli Doma občanov na Leninovem trgu 4 ogledamo vsak mesec novo likovno prireditev.

Vabilu KS Nove Fužine so se tokrat odzvali trije močanski likovniki Danilo Jakovčič, Željko Karakaš in Matjaž Rolih. Razstavili so svoja novejša grafična dela v tehniki linoreza.

Vesti iz kulture!

● V začetku meseca maja je bil v Pliberku na avstrijskem Koroškem že tretji dvojezični literarni večer. Predstavitelja sta se slovenski pesnik Gustav Januš in avstrijski pisatelj Gert Jonke.

● Večletna želja številnih kulturnih in družbenopolitičnih delavcev dolenske metropole, o bicenalu slovenske grafike se je pred kratkim uresničila. Do 30. junija bo na gradu Otočec odprta razstava I. bicenala slovenske grafike. Prireditelj tudi sodeluje z življenjskim jubilejem, 90-letnico pionirja slovenske grafike Božidarja Jakca.

● »Pesem kot zmagovita srečka« je naslov pesniške zbirke romunskega pesnika Stefana Augusta Doinosa. Zbirka je izšla pri koprski založbi Lipa v prevodu Cirila Zlobca.

● Letos mineva 50 let, odkar je Prešernova rojstna hiša odprta za obiskovalce. Predzadnji nedeljo v maju je bila ob Markovi cerkvi v Vrbi slovenski koncert, kjer se je zbralo okoli 400 obiskovalcev iz različnih krajev Slovenije. Mnogi so se po končani slovesnosti odpravili na sprehod od Prešernove rojstne hiše do drugih rojstnih hiš Prešernovih rojakov: Čopa, Finžgarja, Jalna, Janše...

● Na 42. mednarodnem filmskem festivalu v Cannesu je film »Dom za obečanje« režiserja Emira Kusturice dobil nagrado za režijo. Režiserju Kusturici je bila podeljena tudi nagrada Roberta Rossellinija, ki jo podeljujejo za prispevek k razvoju filmske umetnosti. Zbral in uredil Matjaž Rolih

Aprilska srečanja naših pevskih zborov

Tudi občinskemu glasilu »Naša skupnost« se kdaj pa kdaj zgodi, da izide zaradi finančnih zadreg pozneje, kot smo sicer navajeni, zato bodi tudi temu zapisu opročeno, ker je zaradi enomesečnega zamika povezal srečanje odraslih zborov, 13. aprila ter srečanje šolskih zborov 19. in 20. aprila 1989 v pevsko enovito celoto, ki se v kulturnem smislu tako ali tako mora povezovati v prvino nekega naroda, znanega po Evropi in v svetu po tem, da se poleg dela in negovanja svoje besede ohranja tudi in predvsem z zborovsko pesmijo.

In prav to se je bolj kakor prejšnja leta potrdilo letos tudi v Mostah, ko se je na treh aprilskih koncertih v Domu Španski borci zvrstilo kar 33 zborovskih skupin, ki sta jih s svojim nastopom počastila še dva gostujoča mešana zbora.

Štirje mešani in dva moška zbora, ženski in deklinski zbor, pa oktet med odraslimi ter trinajst otroških in enajst mladinskih med šolskimi zbori, je zanesljivo dogodek spoštljivega števila sodelujočih, če se mu v tej gmotno neugodnih časih ne moremo (pač) kako drugače oddolžiti.

Vsako, ki spremlja te prireditve že več let, je v glavnem lahko zaznal, da so letošnja srečanja izvenela v prijetnejšem, številnejšem in tudi kakovostnejšem vzdušju, pri čemer je seveda treba odmisлити nenaklonjeno vreme in pomanjkanje stranskih prostorov, ki jih narava zborovskih koncertov pač potrebuje.

Nekaj predlogov in ugotovitev: – pevci Novih Jarš bodo vsekar prijetnejši, če bodo fraze povezovali v daljše dihe; – Podgrad je dal hvalevredno slovo »vaskemu« prepevanju;

z dvema in tudi tremi zbori, za kar zaslužijo pohvalo.

– Da se je z zborovsko taktirko predstavila v glavnem mlajša in predvsem mlada generacija, je prijetno presenetilo vse, ki smo jih poslušali, saj je bil tudi »ognjeni krst« nekaterih kar dobro premagano.

– Pisana programska paleta šolskih zborov je kot po pravilu že več ko desetletje bogatejša in bolj raznolika, s čimer se odrasli zbori ne morejo pohvaliti, ker so na splošno bolj kakor mladinski zadržti v slogovno domačnost in polpreteklost.

– Tudi, to, da je sodeloval zbor z spremljavo godalnega orkestra glasbene šole, ni ravno pogost slovenski pojav, kar tudi šteje kot pozitivno glasbeno gibanje nekega okolja.

– O napotkih, izboljšavah, določenih programskih pripravah, predhodnih strokovnih posvetih, in še o čem za v prihodnje, so se zborovodje ob skromni zaključni takoj po zaključju občinskih »zborovskih slovesnostih« dogovorili, da jih bodo odslej načrtno obravnavali.

Še na nekaj velja opozoriti zborovodje vseh starosti in vseh sestavov: Najboljše strokovno izpopolnjevanje za vsakega, ki stoji za dirigentskim pultom kateregakoli zbora, je, če spremlja republiške revije ter zvezna in mednarodna zborovska tekmovanja, kjer se seznanja z načinom študija, zborovskim zvokom, literaturo in interpretacijo in še in še! Konkretno se povedano nanaša na republiško revijo odraslih zborov v aprilu letos (Zagorje, Titovo Velenje) in Mladinski pevski festival v Celju maja letos, kjer žal od močanskih »dirigentskih nadobudnežev« nismo srečali ali videli domala nikogar. To naj ne bo očitek, marveč spodbuda, da se zatečena navada v prihodnje popravi! Za primer naj povem, da se teh in takšnih stvari redno udeležujejo vodilni slovenski dirigenti, zato je opisan primer za navadne smrtnike toliko manj opravičljiv.

Kakorkoli že!
Zborovodkinje in zborovodje, v prihodnje na svidenje na republiških zborovskih seminarjih, na republiških revijah in mednarodnih tekmovanjih v Cankarjevem domu v Ljubljani, v Zagorju, v Titovem Velenju, v Mariboru in še kje.

Vsemu navkljub pa naj vendarle sklenemo ta zapis z mislijo tretjega odstavka, vendar z drugimi besedami: Če je družbi skorajda »pošla sapar«, da ustrezno nagradi prizadevanje in vložen trud, se je nekaj sto pevcev od rosno mladih pa tja do jeseni življenja (vključno z zborovodjil), odločilo, da bo pesem – moč slovenske biti in besed, živela še naprej, navzlic težnjam, po spreminjanju jezikovnih in narodnostnih zemljevidov.

Miro Kokol, profesor

● TONE LOVEC ŽE 30 LET POJE PRI PARTIZANSKEM PEVSKEM ZBORU

Brez pesmi ni življenja

Pesem je najlepší način pozabe, kajti v pesmi se človek spominja samo tistega, kar ljubi, je rekel Ivo Andrič. Pesem bogati in lepša življenje ljudi, jim skozi svojo govorico pripoveduje o stvareh, ki jih brez nje nikoli ne bi spoznali. Čeprav morda ne razumemo besed, jezika pesmi, v katerem je zapeta, uganemo njihov pomen. Pesem združuje ljudi.

Toneta Lovca pesem spremlja že od otroških let; vsi v družini so radi peli. Sam je začel prepevati pri zboru KUD

lidskemu pevskemu zboru in pet let prepeval v obeh, vse dokler Svobode ni »pobralo«.

Pri Partizanskem pevskem zboru, ki je letos praznoval 45. obletnico obstoja, poje že trideset let, dvajset let kot solist. Z zborom je obredel domala vse Evrope; bili so v Romuniji, trikrat v Holandiji, v več mestih Italije in Avstrije, na Norveškem, v Sovjetski zvezi, Vzhodni Nemčiji, na Poljskem, Madžarskem, Češkem... Zdej ne potujejo tolikokrat kot prej. Že skoraj leto dni niso bili nikjer. Ni denarja. Osulo se je tudi število pevcev. Včasih jih je bilo 82, zdaj jih je le še 42.

V prijetnem ozračju majskega popoldneva (ni še prevročje, a tudi mrzlo ni več), pod krošnjo jablane, na vrtu njihove hiše v Zadvoru, si ogledujemo časopisne izrezke poročil in kritik z gostovanja Partizanskega pevskega zbora doma in v tujini. Kar za več map jih je; žena Magda jih shranjuje, saj spomin ni zanesljiv in brez njih bi si bilo težko zapomniti, kdaj in kje vse je zbor prepeval.

»Katera vaša gostovanja so vam ostala najbolj v spominu?« nas zanima.

»Tbilisi,« reče naš sogovornik brez omahovanja. »Tam smo bili izredno lepo sprejeti. Med drugim so nas peljali tudi v vinograd, kjer so na tr tih viseli grozdi, težki tudi dva kilograma,« se čudi še danes. »Nad vse gostoljubno smo bili leta 1970 sprejeti v Srbiji, kamor smo potovali z vlakom Bratstva in enotnosti. Pravo nasprotje pa je Norveška. Ješ samo dvakrat na dan, pijače pa tam sploh ne poznajo,« ve povedati.

Za vsak dosežek v življenju, za vsako delo, ki naj bo dobro opravljeno, je treba trdo delati. Tudi petje ni izjema. V Partizanskem pevskem zboru pojejo tako rekoč samo amaterji brez glasbene izobrazbe. Vaje imajo dvakrat na teden po dve uri v svojih prostorih na Krekovem trgu. »Redno hodim na vaje, človek mora biti pri vsakem delu cel. Če pri pesmi, ko se začne učiti, nisi zraven, ne prideš več noter,« razloži.

Kljub temu, da poje že vse življenje, se trema ni znebil do dandanes. »Preden začnemo peti, jo vedno imam. Ko pa se prične, je vse v redu. Skoncentriram se in zaprim vase. Vsako pesem se

dobro naučim; čeprav dirigent včasih pravi, da jo že znam, vem, da moram imeti določeno število vaj, da sem prepričan vase.«

Še marsikaj zanimivega je povedal Tone Lovc, preveč, da bi lahko vse zapisali na skromno odmerjenem prostoru. Med drugim tudi pove, da se je izučil za kotlarja, kar je dandanes redke poklice; na vprašanje, katere pesmi najraje poje, odgovori, da venček koroških narodnih in makedonsko narodno Bolen mi leži. Doda, da je njegov bariton za to pesem prenizek in se mora zato nanjo, kadar jo poje, posebej pripravljati.

Zdej se bližajo poletne počitnice; 19. junija jih čaka še nastop v Cankarjevem domu, kjer bodo sodelovali na slovesnosti ob 45. obletnici Vojaške godbe, potem pa dva meseca ne bodo imeli vaj. »To bo kar malo nerodno,« se zamisli Tone Lovc, »ko prijatelj enkrat imaš, misliš, da brez njih ne gre, čeprav samo dva meseca.« Zato pa si bo poleti lahko privoščil sladoled in mrzle pijače, ki jih sicer ni pri hiši.

D. J.